

ERDÉLYI KÖZ- ÉS MEZŐGAZDA- SÁGI HAVI FOLYÓIRAT

GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

A lapfőigyelő bizottság irányítása mellett
szerkeszti és kiadja:

TÖRÖK BÁLINT

az E. G. E. igazgatója.

ROVATVEZETŐK:

BODOR KÁLMÁN
BORÓCZY LÁSZLÓ
FARKAS ÁRPÁD
GYALUI SÁNDOR
KONCZ GYÖRGY
KORPONAY KORNÉL
KORPONAY FERENC
DR. OBERDING JÓZSEF
DR. RÉCSEY LAJOS
DR. SCHILLING DEZSÓ
DR. SZENTKIRÁLYI SAMU

Az Erdélyi Gazdasági Egylet
tagjai az Erdélyi Gazdát tagsági
illetmény fejében kapják.

Nem tagok részére
az előfizetési díj egy évre 80 L.

A LAP AZ E. G. E. TULAJDONA.

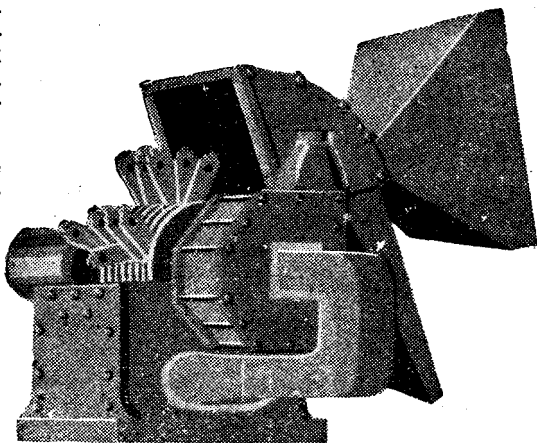
Consulat

41. Biroul de pasaport Regal Ungar
(Magyar Konzulátusnak)

e. f. Cluj
Str. Moșilor 3. I. emelet.

MEDICAGO egyefemes örlö- és zúzógép a mezőgazdaság megsegítője

Egy munkafolyamattal tetszés szerinti finomságra öröl lucernát, lóherét, baltacimet és minden egyéb szálás takarmányt, morzsolt és csöves tengerit, árpát, rozsot és minden egyéb szemes terményt, tengeriszár-tépésre, olajpogácsa őrlésére is kiválóan alkalmas. Teljesítménye rendkívül nagy, teljesen hidegen öröl. Felül-mul minden eddigi örlőgépet.

Ipari célokra is alkalmas!

Szén, koks, mészkő, papír, parafa, faszén, csont, üveg, fűrészpor, cement, só, cukor, paprika, múltrágya, asbest, gipsz, tégl, égetett cserép, chamotte, andesit, bazalt stb. őrlésére és zúzására.

KÉRJEN AJÁNLATOT!

Vezérképviselőt:

KÉRJEN AJÁNLATOT!

Román Gépkereskedelmi és Autóforgalmi R.-T.
Cluj, Calea Regele Ferdinand 63.

Szállítunk elsőrendű minőségben:

**Szőllőoltványokat,
gyümölcs- és diszfákat,
diszbokrokat, dállát és
egyéb évelőket,** magas és törpe
rózsafákat, gyümölcsalanyokat.

AMBROSI, FISCHER és TÁRSA

AIUD, JUD. ALBA.

Biztosítsunk

a mi
intézetünknel, a

Népszerű feltételek!
Olcsó díjak!

Minerva

Biztosító Rt.-nál, Cluj.

ERDÉLYI GAZDA

KÖZGAZDASÁGI ÉS MEZŐGAZDASÁGI FOLYÓIRAT

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
HIVATALOS KÖZLÖNYE

MEGJELENIK MINDEN HÓNAP
ELSEJÉN

SZERKESZTI TÖRÖK BÁLINT AZ E.G.E. IGAZGATÓJA

Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgató- választmányának

az 1936. április hó 5.-én tartandó közgyűlés elé terjesztendő
jelentése.

Tisztelt Közgyűlés!

Az Erdélyi Gazdasági Egylet 1935. évi működését tárgyaló jelentésünket az alábbiakban van szerencsénk a Tisztelt Közgyűlés elé terjeszteni, kérve, hogy azt tudomásul véve, az igazgató-választmánynak a felmentést megadni sziveskedjék.

Az E. G. E. igazgató-választmánya nevében:

Cluj, 1936. március hó 16-án.

Dr. gr. Bethlen György sk.,
elnök.

Török Bálint sk.,
igazgató.

Dr. Páter Béla sk. Dr. Szász Ferenc sk. Dr. Darkó Ákos sk.
bizottsági tagok.

Gazdasági szempontból az 1935. év a szárazság jegyében folyt le. A rendkívül nagy szárazságot különösen a kárpás és takarmánynövények, rétek, kaszálók és legelők érezték meg. De megéreztek a gyümölcsfák is. Míg az állati kártevők szaporodásának az időjárás kedvezett, a gomba-betegségek sem a gyümölcsön, sem a szőlőkben nem léptek fel a megszokott arányokban a levegő nedvességének hiányában. Szőlőből ha minőségileg nem is, de mennyiségileg igen jó termés volt.

A gazdasági év pénzügyi szempontból még mindig súlyosnak volt mondható. A gazdák konverziós tartozásaik csedékes részleteihez szükséges összeget is alig tudták előteremteni. Új beruházások eszközölhetők nem voltak.

Úgy az állat, mint a termények egész éven át nyomottak, alacsonyak voltak. Az év végén mutatkozó némi javulás, de az sem volt számottevő, annál kevésbé, mert a nagyobb tételek már nem voltak a gazdák birtokában.

A gabonafélék terméseredménye jó közepes volt. A takarmány növények a nagy szárazságot megsínylelték. A lóhere, lucernamag ára 22—36 lei között váltakozott, most tavasszal ugyanaz a mag ólomzárólva 45—55 lei kg.-ként. A cukorrépa átvételi ára is változatlanul alacsonyan maradt. Az állattenyésztés színvonala nem emelkedett. Az exportot a sűrűn váltakozó vám és devizarendeletek igen megrehezítették.

A terményárak a következő határok között mozogtak az 1935. év folyamán:

Búza	— — —	335—475	Burgonya	— —	135—200
Rozs	— — —	250—360	Lóhere	— — —	32—45
Árpa	— — —	260—320	Lucerna	— —	30—75
Zab	— — —	260—300	I. o. széna	— —	80—115
Tengeri	— — —	205—310	Here széna	— —	140—160
Bab	— — —	380—470			

Az állatárak az 1935. évben a következők voltak:

	Darabonként	Kg.-ként
Igásökör — — —	4900—7200	8—12 L.
Fejős tehén — —	2500—7200	7—9 L.
Igásló — — — —	4000—12500	
Kocsiló — — — —	7000—11000	
Hizott sertés — —		18—24 L.
Beállítani való — —	1200—1800	
Juh — — — —	400—600	
Bárány — — — —	65—150	

Az alacsony gabona és állatárak, valamint a pénzhány miatt a földárak sem emelkedtek. 1935. évben a földárak a következő határok között mozogtak Erdélyben:

Kisbirtokoknál	— — 20 kat. holdig	5—20.000 L.
Középbirtoknál	— — 100 kat. holdig	5—10.000 L.
Nagyobb birtoknál	100 kat. holdon felül	3—8.000 L.
Felső határ árak		5—10%-kal estek.

Az 1935. évben a haszonbérek a következő határok között mozogtak:

Kisbirtoknál	— — — 20 kat. holdig	300—1000 L.
Középbirtoknál	— — 100 kat. holdig	200—500 L.
Nagyobb birtoknál	100 kat. holdon felül	150—400 L.

Az E. G. E. egy éve.

Az 1935. évben az egyesület a rendes mederben folytatta alapszabályszerű működését. Az egyesület működését a lefolyt évben is korlátok közé szorították az anyagiak. Azonkívül programmszerű munkáját az időjárás is befolyásolta, amennyiben a jégverések miatt kénytelen volt elhalasztani a kisgazdák részére tervezett bánáti tanulmányi kirándulást, a nagy szárazság és gyenge termés miatt a huedini tenyészállat és mezőgazdasági kiállítást stb. Az elmaradt közérdekű akciókat egyebekkel igyekezett helyettesíteni az egyesület. Így juniustól kezdődőleg az év végéig minden vasárnap és ünnep napon falusi gazdasági és kulturális előadásokat rendezett Kolozsmegyében Huedin, Petri, Floresti, Luna, Capusul Mic, Valeni, stb. Turdamegyében: Turda, Sft. Mihail, Baghin, Chiend, Racosul, Moldovenesti, Cheia, Sinfalau, Chercied, Unirea, Poiana, Ghiriş, Gerbie, Grind, Luduşul, de Mureş, Bogat, Comiatsig, Tur, Feldioară, Răsboieni, Grind Cristur, Sind stb. Alsófehérmegyében: Uioara de sus és jos, Chestve és Szilágy vármegyében: Sărmăşag, Balla, Zărand, Ip stb. községekben. Előadásokat tartottak Csomos János gazdatiszt Oprişani, Nagy József okl. gazda Turda, dr. Sulyok István lapszerkesztő Cluj, Rass Károly tanár Turda, dr. Nappendruck Kálmán orvos Turda, dr. Amirás Aladár ügyvéd Turda, Nagy Miklós okl. gazda Turda, dr. Varga Lajos ügyvéd Cluj, Tanka Károly szöv. igazgató Turda, Kis Jenő tanár Cluj, Török Bálint E. G. E. ig. és Seyfried Ferenc E. G. E. gyakornok. Az előadásokat a kisgazdák százai hallgatták községenként. Az előadások kapcsán gazdasági kérdésekről beható megbeszélések, helyenként határjárások is voltak. Az előadások rendén tapasztalt nagy érdeklődés azt az elhatározást érlelte meg az egyesületben, hogy rövidebb 2—3 hetes gazdasági tanfolyamokat rendezzen. Az első Ghilauban megtartott gazdasági tanfolyamra 10 kalotaszegi községből: Capuşul-Mic, Capuşul-Mare, Săvădisla, Feneşul unguresc, Mănăştur, Oroşieiu, Gilău, Vişta, Suciag toborzott Ady Elemér ghilăui ref. lelkész támogatása mellett gazdaifjakat az egyesület. A tanfolyam mellett egy 10 napos fafaragó és kosárfonó tanfolyam is tartott. A tanfolyamokat 40 gazdaifjú hallgatta és annak rendes vendég-hallgatói voltak a gilăui és a környékbeli kisgazdák is nagy számmal. A szakelőadásokat Török Bálint e. ig. irányítása mellett Seyfried Ferenc gyakornok tartotta. A szép sikerrel felbuzdulva elhatározta az egyesület, hogy az 1936. év folyamán több erdélyi községben rendez hasonló tanfolyamot és a vasárnapi gazdasági előadásokat is folytatni fogja.

A szakoktatás és ismeretterjesztés céljait szolgálta az egyesült Irodalmi és Könyvkiadó Vállalati Szakosztály révén, amelynek kiadványaival több gazdaköri könyvtárt

szerelt fel díjtalanul. A Szakosztály kiadványait a Népkönyvtár akeió is felvette könyvsorozatába 1935-ben. A kiadványok igen olcsó áron állanak az E. G. E. tagjainak rendelkezésére.

Ugyanezen célt szolgálta az egyesület hivatalos lapja az „Erdélyi Gazda“ útján, mely a legjobb szaklapja az erdélyi magyar gazdatársadalomnak. — Az „Erdélyi Gazda“ önálló, eredeti szakeikkeket közölt a növénytermelés, állattenyésztés, állategészségügy stb. köréből. Ezenkívül külön rovatokban foglalkozott a gyümölcs-termesztés és védelem, szőlőmivelés, borkezelés, üzemtan, növény nemesítés, gazdasági építéset, szövetkezeti élet időszerű kérdéseivel. Az „Egyleti Élet“ c. rovatban az egylet működéséről és beléletéről, a „Törvények és Rendeltek“ rovatában a gazdákat érdeklő időszerű kormányintézkedésekről számolt be, míg a „Vegyes“ rovatban a gazdahireket közölte, a „Piac“ c. rovatban pedig a piaci árakat. Az „Erdélyi Gazdát“ az egylet a tagjainak a 60 lei évi tagdíj ellenében tagsági illetmény gyanánt küldötte meg.

Bemutatóval kapcsolatos gyümölcsészeti és növényvédelmi előadásokat rendezett az Egyesület Gyümölcsészeti Szakosztálya, amelyeken rendszerint nagy számban vettek részt a gyümölcsstermelők. Ezenkívül gyümölcsfacsemetéket, szőlőoltványokat osztott ki kedvezményes áron és erdei facsemetéket szerzett fásítások céljaira a tagok számára a kiszedési költségek ellenében. A Szakosztály a gyümölcsfacsemetéket és szőlőoltványokat az Ambrosi, Fischer és Társa cégtől szerezte be és a Moskovits Ipartelepek Rt. által készített növényvédelmi szerek beszerzését ajánlotta a gazdaközönségnek. A Szakosztály felkérése alapján az Ambrosi, Fischer és Társa Rt. a jernuti gazdasági iskola faiskolájának anyatelepe részére 100 drb. gyümölcsfacsemetét adományozott díjtalanul. Tanulmányt végzett a Szakosztály az almaexport fejlesztése tárgyában, hogy egy jó termés esetén az értékesítés terén is segítségére lehessen a gazdaközönségnek.

A Növénytermelési és Értékesítési Szakosztály szaktanácsokkal szolgált az egyesület tagjainak növénytermelési-nemesítési-védelmi, műtrágyázási, talajmivelési, szója termelési stb. kérdésekben. Előkészítette a Szakosztály az 1936. évi február havi vetőmag kiállítását és vásárt. Két gazdaértekezletet tartott Ludaşul de Mureşen a szálkender vetőmag termelés felkarolása és nemesített magvak termelése érdekében.

A Kolozsmegyei Szakosztály a megyebeli gazdakörök munkáját irányította, vetőmagvakat, tenyészállatokat szerzett be kedvezményes árak mellett való kiosztás céljából. Valeni községben az E. M. E.-vel és a megyei mezőgazdasági kamarával karöltve népes méhészeti tanfolyamot rendezett, ezenkívül folytatta alapszabályszerű működését.

A Dohánytermelési, Cukorrépatermelési, Állattenyésztési és Borászati Szakosztályok igyekeztek a gazdaközön-ség érdekeit szolgálni és adott esetekben megvédeni.

Az 1935. évben az E. G. E. két gazdaifjút küldött Németországba egy félévi gazdasági tanulmányútra. Az 1936. évi tanulmányútra eddig 14 jelentkezés történt.

A mezőgazdasági adósságok szanálásáról szóló törvény életbeléptetése óta az egyesület állandóan díjtalanul látja el tanácsokkal a hozzá fordulókat.

Felirt az egyesület a kormányhoz a magyarfajta szarvasmarha tenyészkerületek kibővítése, a termelők által eladható bormennyiség és az e célból megállapított szőlőterület minimumának leszállítása érdekében, elérni óhajtván ezzel azt, hogy a kistermelők is árusíthassák 10 litertől felfelé menő tételekben pincéjükből boraikat. Felirt az egyesület a kormányhoz a mezőgazdasági szeszgyárak tervbevelt megszüntetésének meggátolása céljából. Véleményezte az ősz óta előkészítés alatt álló új szőlőtörvényt stb.

Háziipari és gazdasági tanfolyamok rendezését segítette elő Oradeán, Turdán, Breazean.

Vállalta az egyesület a „Népnevelés“ c. folyóirat gazdasági tárgyú cikkeivel való ellátását. Ezenkívül az „Erdélyi Gazda“ mellett kiadta a XVIII. évfolyamában kézirát gyanánt megjelenő „Közgazdasági Sajtótudósítót“, amelynek útján az erdélyi magyar napisajtót díjtalanul tájékoztatta az időszerű gazdákat érdeklő események, hírek felől. Ugyancsak díjtalanul küldi meg az E. G. E. a „Népnevelés“ című folyóiratot is mindazon T. Tagjainak, akik kötelezettséget vállalnak az abban foglalt gazdasági tárgyú szakecikkeknél a földmivelő nép előtt való felolvasására.

Szerény anyagi eszközeihez mérten hozzájárult a Cimbardi, Cristuri, Jernuți és Tg.-Săcuiesci földműves iskolák tanszertárának felszereléséhez. Falitáblák, maggyűjtemények, szakkönyvek, gyapjú gyűjtemények stb. adományozásával.

Segélyeket nyújtott a macaui, florestii és cluji gazdak kultúrházának felépítéséhez, ezenkívül 10.000 lei segélyt nyújtott a saturday kiállítás alkalmából a Saturday megyei Gazdasági Egyesületnek. A macaui gazdakör műkedvelői a macaui gazdakör székháza javára az E. G. E. közbenjárásával előadták Clujon a Magyar Színházban a Falu rossza című népszínművet. A darabot Csákány Vilmos tanította be és Török Bálint konferálta a Magyar Színházban. A chiendi gazdanapon tartott mezőgazdasági termény és állatkiállítás részére arany, ezüst és bronz érmekeket adott az egyesület és a kiállításon az E. G. E. képviselőjében Török Bálint egyesületi igazgató jelent meg.

Ellátta az egyesület az O. M. G. E. 1935. évi budapesti országos mezőgazdasági kiállításának és tenyészállatvásárjá-

nak romániai képviselőtét és ennek ellátását 1936. évre is vállalta.

Eredményes lépéseket tett a csángó gazdái-fajáknak a földműves iskolába ösztöndíjas tanulóknak való felvétele érdekében.

Hozzájárulását adta az egyesület a Văleni (A.-râkos) és chepeti gazdakörök ingatlanainak cseréjére, illetve napi forgalmi áron való eladásához.

A falusi leányok és asszonyok számára az Egyesület Deéssyné Tömösvári Mariska ny. ipariskolai tanárnő vezetése alatt fehérnemű szabászati és varró tanfolyamot rendezett az 1935. év folyamán is.

Tervbe vette az Egyesület egy női kertészeti középiskolának lehetőleg már az 1936. évben Clujon való felállítását. Az ügy beható tanulmányozása és a kérdésben való javaslatlással céljából az igazgató-választmány egy bizottságot küldött ki.

Az O. M. M. Kamara felkérésére 50 kg. gypapot magot exportált az Egyesület a Stirbey uradalomból kísérleti termelés eszközzése céljából Magyarországra.

Véleményt és szaktanácsot adott az Egyesület a társ és rokonegyesületeknek, magánosoknak növénytermelési, értékesítési, állattenyésztési, takarmányozási, kertészeti, szőlészeti, borászati, legelőügyi stb. kérdésekben. Bizonyítványokat állított ki a tagok kérésére különböző ügyekben. Számtalan esetben járt el az egyesület a tagok magánügyeiben is a hatóságoknál és szaktestületeknél stb.

Képviseltette magát az Egyesület a cluji Tőzsde Egyesület választmányában és bíróságában, az O. M. Párt Közgazdasági Szakosztályában, a cluji Mezőgazdasági kamara, az Erdélyrészi Mészárosok Egyesület, a cluji Gazdasági Egyesület igazgató-választmányában, a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetségében és a Minerva Biztosító Rt. felügyelőbizottságában, a Népművelésügyi Bizottságban stb., stb.

A tagmozgalmat, illetőleg van szerencsénk jelenteni, hogy az 1934. év december 31-én az egyesületnek 803 tagja volt. Az 1935. év folyamán mindazon tagokat, kik tagságukat szabályszerűen nem újították meg, vagy tagdíjaikkal évek óta hátrálékban vannak és nincs kilátás azok behajtásának lehetőségére törölte a tagok sorából. Részben e címen töröltetett és kilépett az év folyamán 71 tag. Elhunyt 17 tag. Belépett 253 tag. Az egyesület taglétszáma az 1935. év december 31-én 968 volt. Az 1935. év folyamán 6 új gazdakör alakult mint az E. G. E. fiókja. Alakulóban van 9 új gazdakör.

Az újonnan megalakult gazdakörök alapszabályait jogiszemélyiségük elismerése céljából az egyesület beterveztette a cluji törvényszékhez. Sajnos a gazdakörök bejegyzésével járó költségek igen magasak, mert gazdakörönként 360 lei fizetendő. A hátrálékos tagdíjak behajtása ér-

dekében az 1935. évben is erőteljes akciót indított be az egyesület. Az egyesület évi tagdíja 60 lei. Ez oly alacsony, hogy azt az erdélyi kisgazdák személyenként vagy gazdaköreik útján minden megerőltetés nélkül kifizethetik. Igen kívánatos volna, hogy az E. G. E. minden egyes tagja szerezzen az egyesületnek új tagokat. Ennek érdekében többször csatoltunk az Erdélyi Gazdához tagsági nyilatkozatot, valamint előnyomatott levelezőlapot új címek bejelentését kérve. Kivánatra úgy tagsági nyilatkozatot, mint pénzutasványt és az Erdélyi Gazdából mutatóvényszámot készséggel és díjtalanul küld az egyesület.

Az Egylet beléletét illetőleg van szerencsénk jelenteni, hogy a titkári hivatal 1238 drb. aktát iktatott, 2850 postakönyvi tétel alatt 16.642 drb. levelet, lapot, nyomtatványt stb. küldött szét és 962 pénztárkönyvi tételt könyvelt. Az egyesület igazgató-választmánya 2 gyűlést tartott, a Szakosztályok és bizottságok 16 gyűlést tartottak. Az 1935. évben 1 rendes és 1 rendkívüli közgyűlést tartott az egyesület. Az E. G. E. igazgatója ellátta az Erdélyrészi Méhész Egyesület főtitkári és a Cluji Gazdasági Egyesület titkári teendőit is. Szathmári Ilona pedig ugyanezen egyesületek pénztárnoki teendőit is. A titkári hivatal ellátta ezenkívül az „Erdélyi Gazda“, Méhészeti Közlöny“ és a „Közgazdasági Sajtótudósító“ szerkesztőségi és kiadóhivatali teendőit is. BCU Cluj / Central University Library Cluj

Az 1935. év december havában az igazgató-választmány felvette gyakornoki minőségben Seyfried Ferenc gazdameérnököt, néhai Seyfried Károly gazd. akadémiai tanárnak és az E. G. E. igazgató-választmányi tagjának fiát.

Az egyesület anyagi viszonyairól a zárszámadások nyújtanak tájékoztatást. A zárszámadásokat a számvizsgálóbizottság átvizsgálta és a vizsgálat eredményéről az alábbiakban tette meg a jelentését:

„Alólirottak az Erdélyi Gazdasági Egylet 1935. évi zárszámadásának megvizsgálására kiküldetvén, ezen tisztségünkben eljárunk, a számadásokat folyó évi március hó 14-én megvizsgáltuk. Van szerencsénk erről jelentésünket a következőkben megtenni.

A pénztári napló bevételi és kiadási tételei a szabályszerűen kiállított nyugták, utalványok, számlák, ellennyugták és egyéb okmányokkal összehasonlítottuk és azokat helyesnek találtuk. Megvizsgáltuk a főkönyv, segéd és számlakönyvek rovatait és tételeit, itt is mindent a legnagyobb rendben találtunk.

Javasoljuk, hogy az elnökségnek és a pénztárosnak a felmentvény megadassék.“

Cluj, 1936. március hó 15.

Dr. Darkó Akos sk.,

Dr. Szász Ferenc sk.,

Pállfy László sk.,
számvizsgálóbizottsági tagok.

Az igazgató-választmány 1935. évi működéséről szóló jelentés befejezése előtt külön kell jelentést tennünk az 1935. évi május hó 20-án tartott egyesületi rendkívüli közgyűlésen nyert felhatalmazás alapján az Str. Andrean Mureşan 8—10. sz. alatti telken eszközölt parcellázásáról, telek eladásokról és új ingatlan vásárlásáról. A parcellázás keresztülvitelével, a telkek értékesítésével és új ingatlan vásárlásával az Elnökség és Brutsi László, dr. Gabányi Imre, Gyalui Sándor tagokból és dr. Schilling Dezső egyl. jogtanácsosból álló bizottság megbízatván az igazgató-választmány jóváhagyásával az ügyben eljár. Ennek eredményeképpen tisztelettel jelentjük, hogy az Egyesület 1. a telek parcellázási tervét elkészítette, 2. a parcellázás keresztülviteléhez szükséges városi tanácsi engedélyt megszerezte, 3. a parcellázás engedélyezésének feltétele gyanánt kikötött közüzemi munkálatokat elvégeztette. Ezek az új utca részére átengedett terület szintezése, kikövezése, gyalogjárók készíttetése, az új utcába a vízvezeték és csatornahálózat lefektetése, az utcai villanyvilágítás bevezetése, 4. a parcellázott területet a parcella vásárlók terhére elkerítette, 5. az Egyesület a kerti házát — miután az az új utca vonalába esett — lebontatta, illetve lábán a legtöbbet ígérőnek eladta, 6. az állami és városi adóhivataloknál, víz- és villamos műveknél a változásokat bejelentette, 7. az egyesület megmaradt telekrészének Zrinyi-utcai frontján a városi mérnöki hivatal által előzetesen jóváhagyott terv szerint új léckerítést készíttetett, 8. a fáskamrákat a régi anyag felhasználásával újból építtette, 9. a parcellázási terven feltüntetett 12 telek közül 9 telket 1,900.380 leiért az ősz folyamán eladott, 10. 3 drb. telket az egyesület tavasszal való értékesítésre tartott fenn, 11. a befolyt összegből 1,600.000 lei értékben megvásárolta a Iuliu Maniu-utca 32. sz. alatti házastelket, amelynek átépítésére és az egylet A. Mureşan-utcai székházának javítására óhajtja fordítani a tavaszi eladásra fentartott 3 telek árát.

Ugyanehelyen jelentjük, hogy 18 évi kényszerbérlet után felszabadult az egyleti székház emeleti lakása, melyet az egylet az egyleti igazgató rendelkezésére bocsájtotta természetbeni járandósága fejében.

Fentiekben volt szerencsénk az igazgató-választmány jelentését előterjeszteni. Tisztelettel kérjük a jelentés jóváhagyó tudomásul vételét.

Gróf Károlyi uradalomból importált első leszármazású,
kiváló gyapjuval rendelkező

merinói kos bárányok

előjegyezhetők.

Gróf Degenfeld Uradalma Hodod, jud. Sălaj.

VAGYON

Az Erdélyi Gazdasági Egylet 1935. évi mérlege.

TEHER

Sor- szám	Főkv. lap sz.	Lej	b	Sor- szám	Főkv. lap sz.	Lej	b
1	6	Alapító tagdíj kötelezvény számla	—	1	2	Alapító tagdíj számla	—
2	7	Egyleti ingatlan számla	54000	2	3	Mészáros-féle szervezési alapítvány számla	161769 31
3	8	Mészáros-féle szerv. alapítványi 11361 sz. betétkönyv számla	1659500	3	4	Mészáros-féle vándortanítói alapítvány számla	55852
4	9	Mészáros-féle vándortanítói alap 11463 sz. betétkönyv számla	55852	4		Egyenleg	1650467 32
5	11	Értékpapír számla	24800				
6	12	Berendezés (lettár) számla	16000				
7	28	Pénz készlet	57936 63				
			1923940 63				1923940 63

TARTOZIK Az Erdélyi Gazdasági Egylet 1935. évi eredménye és 1936. évi költségelőirányzata. KÖVETEL

Sor- szám	Főkv. lap sz.	1935. évi	1936. évi	Sor- szám	Főkv. lap sz.	1935. évi	1936. évi
1	27	Vegyesek számlája	60000	7	7	Egyleti ingatlan számla	160000
2	30	Erdélyi Gazda számla	24887	11	11	Értékpapír számla	600
3	32	Adó számla	76919	21	21	Szervezkedés és oktatás- ügyi számla	3600
4	33	Fizetések számlája	138500	4	23	Cukorrépa szakoszl. számla	40000
5		Rendkívüliek	—	5	29	Rendes tagdíj számla	46718
6		1935 évi nyereség	1660467 32	6	31	Ingatlan költség és jöve- delem számla	115524
				7	34	Irodalmi és Könyvkiadó váll. számla	152000
				8	35	Rendkívüliek számlája	1148
				9		Erdélyi Gazda számlája	45410 25
				10	15	1931 évi nyereség	46358 57
			1899358 82				1899358 82
			364000				364000

Cluj, 1935. december 31.

Török Bálint s. k. igazgató.

Dr. Gróf Bethlen György s. k., elnök.

Fenti számadást megvizsgáltuk és azt a könyvekkel összehasonlítva mindenben egyezőknek és rendben levőnek találtuk.

Szathmári Ilona s. k., pénztáros.

Cluj, 1936. március hó 14.

Dr. Darkó Akos s. k., Dr. Szász Ferenc s. k., Pálffy László s. k., számvizsgáló bizottsági tagok.

A mák vetése szuperfoszfáttal keverve.

Közönséges vetőgépeinkkel a mákot 2—6-szoros arányban keverni szoktuk korpával vagy homokkal s így is rendszeren igen sűrűn kel — igaz sokat vetünk, de hát mindig jobb igen sokat, mint igen keveset vetni.

A múlt ősszel Rauh János cukorgyári inspektor urral beszélgettem a mák keveréséről vetés előtt és szó került arról is, hogy a mák mennyire meghálálja a szuperfoszfát trágyát s így vetődött fel az az eszme, hogy nem e lehetne az egy holdra szánt 75—100 kg. szuperfoszfáttal összekeverni és a kombinált gép műtrágya szekrényébe téve elvetni. En ezt a vetési módot az idén kicsibe megpróbáltam, a szuperfoszfátot átrostáltam, a kombinált gépemet beállítottam cca 77 kg.-ra ¹⁰/th. és 75 kg. 18%-os szuperfoszfáthoz hozzá kevertem 2 kg. mákot. Természetesen úgy állítottam be a műtrágyaszorzványt, hogy mihelyt a gép megindult azonnal vessen. A csoroszyák felemelésével arról győződtem meg, hogy normálisan kelt a vetőmag s az eredményről majd beszámolok. Mellesleg jegyzem meg, hogy a mák termése, mint takarmányrépa közti vetése is kifizeti magát. Dr. Gabányi Imre tagtársunk szerint így érdemes volna ezzel is megpróbálkozni. *Mezőségi.*

BCU Cultural University Library, Cluj

A mezőgazdaságban
és a vadászatnál elengedhetetlen
az elsőrangú felszerelés

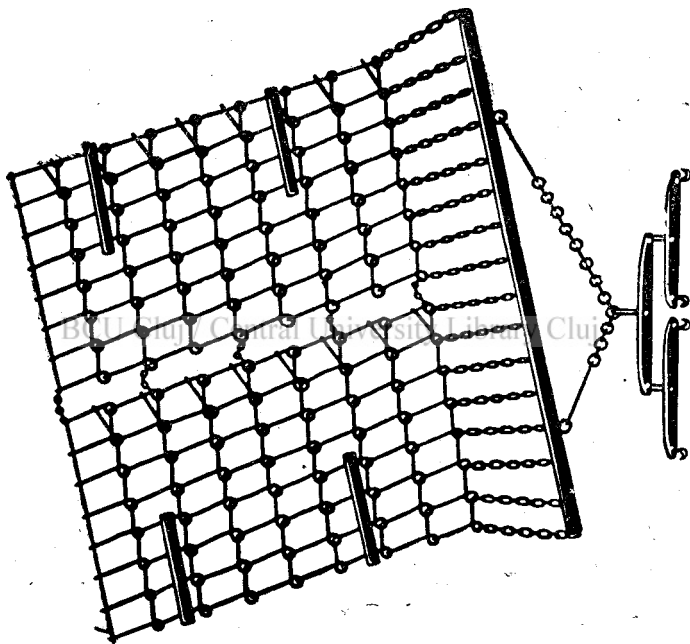
a

DERMATA
különleges
lábbelit,
különleges, vízhatlan
talpat
és **bőrt** gyárt a célra.
Cséplőgépekhez kiválóan alkalmas
szijat készít: **DERMATA**
MŰVEK
bőr és cipőgyárak r.t.
CLUJ.

Sack-féle gyomirtó borona.

Az ember valósággal elsodálkozik a növények óriási víz-szükségletén. Nagy általánosságban a lucerna például 750 liter, a buza 420 liter, a kukorica 380 liter, míg a köles csak 180 liter vizet használ fel egy kilógrammnyi száraz anyag előállítására. Tehát, hogy egy kilóval növekedjék a buza szemtermésünk 400—420 liter vízzel kell többet euparologtosson a buzanövény. Ezért minden igyekezetünkkel arra kell törekedjünk, hogy minél könnyebbé tegyük a nedvességnek a talajba való jutását és hogy az, ha egyszer már bejutott, meg is őrizzük benne. A földünkön termesztett növény aztán ugyis gondoskodik a talajban lévő felesleges nedvesség elpárologtatá-

Sack-féle két tagu gyomirtó acéldrót borona.

sáról. Sajnos azonban a kútlőnővényeken kívül hamarosan lábra kapnak a gyomnövények is. Ezeknek sokkal dusabb a gyökérzetük, így több nedvességet tudnak maguk részére elvonni és sokszor elnyomják az általuk vetett növényt. De ha nem is nyomnák el az általuk felhasznált óriási vízmennyiséggel a termést nagyon csökeknitik. A gyomok irtása a kapás növényeknél a kapálással könnyen megoldható, a gabonaműveknél azonban teljesen kilátástalan volt eddig a helyzet. Többen kísérleteztek pl. a buza nagyobb sortávra való vetésével és a sorközök több soros kapológéppel való gyomirtásával, megfelelő eredmény nélkül. A buza sok időt pazarolt a bokrosodásra, megkésett és korai hóhullám szorult szemeket

eredményezett. Ujabbán a Sack-gyár készített egy gyomirtó acél drót boronát.

Amint a neve is mutatja az egész borona acél drótból készült. A 15—20 cm. magas borona-fogak külön egységeket képeznek és láncszerűen kapcsolódnak össze.

A magas fogakkal elérték azt, hogy a borona még térd magasságú gabonában sem tesz kárt, a láncszerű kiképzéssel pedig azt, hogy a föld egyenetlenségeihez teljesen hozzásimul. A merev borona csak teljesen síma területen végez jó munkát. Amint a képen is jól látható a szántás után visszamaradt ormok könnyen felemelik és a közbeeső rész megmunkálatlanul marad. Ezzel ellentétben a gyomirtó borona még a burgonyaföldegr rögeihez is teljesen hozzásimul.

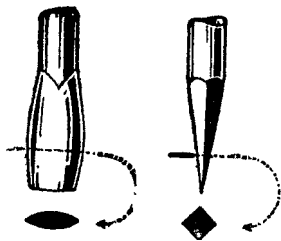

E képen látható, hogy a gyomirtó borona jól alkalmazkodik a föld egyenetlenségeihez.

Fent: A merev borona csak egyenes helyen végez jó munkát.
Alul: A merev borona a gödröket műveletlenül hagyja.

Nézzük már most meg, mikor használhatjuk ezt a boronát? Jó gazdánál a borona sohasem pihen! Az őszi szántást tavasszal mihelyt reá mehetünk boronáljuk meg a hátára fektetett Sack gyomirtóval. A borona fogait képező acél drót felső vége úgy van visszahajlítva, hogy az felfelé 3—5 cm-re kiáll és kitűnő porhanyító és talaj egyengetőnek bizonyult. A Sack-féle gyomirtó valódi használata azonban vetés után kezdődik. Az elvetett maggal együtt a földben lévő gyomnövények is kikelnek. Ezek azonban nem gyökereznek olyan mélyen mint az általunk egyforma mélységre elhelyezett vetőmag. A talaj pedig a csirázás tartama alatt teljesen összetömöttödik és kérget vet. Már pedig tudjuk, hogy a megkérgeedett talaj a hajesövesség útján sok nedvességet párologtat el. A kikelés után alkalmazott gyomirtó borona mindezeneken a bajokon segít. A felszínen gyökerező gyomokat mind kitépi, anélkül, hogy a művelt növényt bántaná, a talaj felszínét pedig sekélyen megporhanyítja miáltal megszünteti a hajesöves vízpárolgást és megkönnyíti az esőviznek a talajba való jutását. A gyomirtó boronát lehet azonban akár kikelés előtt is használni, amikor a kéreget felporhanyítja és segíti a növényt a talaj felszínre való jutásában. Dr. Stephani a tavaszi vetéseket kétszer boronálta meg, kikelés előtt és a harmadik levél kifejlődése után. A Sack-féle gyomirtó drótborona mindig kiméletesebb munkát végzett, mint a vetésborona és tökéletesebbet, mert a fiatalabb gyomnövényeket mind kiirtotta. A vadrepce és a mustártól ellepített táblák többszöri boronálása meglepő eredményt járt.

A négyszögű boronafog kemény talajra vagy rétre való; az ovális közép-kötött talajra a gabonavetés gyarapítására ajánlható.

A gyomirtó borona ára szélesség szerint változik. a 2 m. széles 1550 lej a 3 m-es 2200 lej. Az univerzális borona ára 4500 lej. Tekintetbevéve, hogy egy hold gyomirtó acéldrót boronával megmunkált, tehát gyomoktól állandóan tisztán tartott föld legalább 1 q-terméssel többet ad, az ár nem is olyan magas mert már 5—6 hold búzánál megtérül.

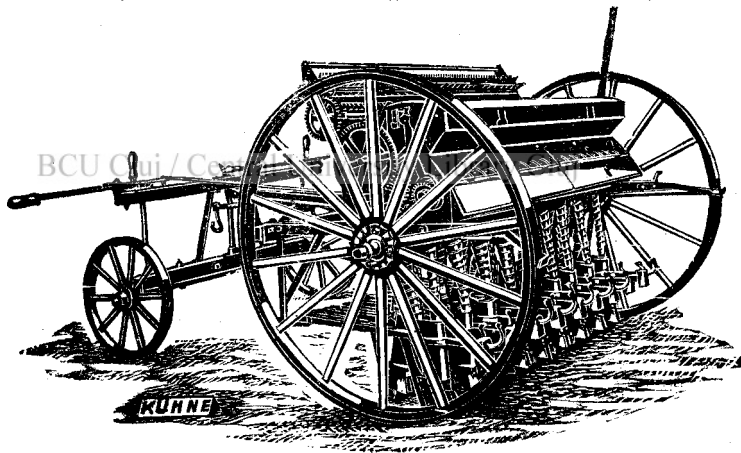
Gazdaköri teendők.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A mult haviszámban láttuk, hogy a gazdakör fő feltétele az élet. Az életet meg a munka adja. Ez alkalommal ismerkedjünk meg a gazdakör életének egy újabb követelményével a kitartással. Világosítsuk meg ezt is egy példával. Ezelőtt egy pár esztendővel országszerte megindult a legelő- és réterületek feljavítása. Nagy ünnepeket rendeztek. Kiszálltak a helyszínre a hatóságok, szép beszédet tartottak. (Ezt rendesen a kamarai elnök tartja, aki pap vagy ügyvéd, tehát beszélni tud, de a gazdasághoz nem ért.) A gyűlésen elhatározták, hogy a legelőt rendszeresen művelik majd; delelőket készítenek és folyton folyó csorgókat létesítenek. A határozat első részének első részletét be is tartották. Hozattak egy láncboronát és megjáratták a legelőt keresztbe. Azután várták a hatást, ami bizonyára mutatkozott is. Nem nagymértékben, de biztosan szebb és jobb volt ott a legelő. A nyár folyamán azonban nem csináltak semmit. A pásztornak nem adták éles ösztökét a kezébe, hogy piszkálja vele az őszi kikericsét, szármártóvist stb. meg az ürmöt. Nem rendeztek általános gyomirtó napot, amikor a faluból mindenki kiment volna kőkénybokrót irtani. Őszire pedig a tavaszi láncborona is elkallódott, mert nem volt kifizetve az esedékes részlet. Maradt minden a régiben. Az az nem, a természet ereje mind jobban és jobban kikezdte a legelőt. A vízárkok mélyebbek lettek és az ugynevezett suhadásos szakadékos helyek megnagyobbodtak. Ha a legelő közbirtokossági, volt sok helyen kimondták annak a

felosztását. A földön egy pár esztendőig, kaptak türehető termést, később ez is lecsökkent s ma kopár dombterület éktelenkedik a helyén. Pedig mennyi mindent lehetett volna csinálni. Ősszel, ha megboronáljuk a legelőt a téli nedvesség mind beszivárog a földbe, nem folyik el patakszámba. Tavasszal pedig a boronálással a fűvek sarjadzását segítjük elő. Tavasszal lehet egy kisebb területet delelőnek elkeríteni kerítéssel, amíg az oda ültetett fák megnőnek. Nyáron az évelő gyomok irtásáról és a martok megkötéséről gondoskodhatunk. A jól kezelt legelő jobb és több fűvet ad. Csak nem egyik napról a másikra. Az első évben csak kicsivel nagyobb a fű növése. Ha azonban a művelést *kitartóan* folytatjuk a későbbi években már rohamosabban mutatkozik a haszon. A jobb legelőre több marhát vehetünk be, ami megnöveli a hasznot és egyébre is telik.

A multkori számunkban ezen a helyen közölt gondolatok igen nagy érdeklődést váltottak ki. Több gazdakör határozta el a vetőgép beszerzését. Ez érthető is, mert minden 100 hold bevetésénél, ha kézzel vetünk egy vetőgép árát pazaroljuk el.

A Gilău-i gazdakör műtrágyaszórával kombinált vetőgépe.

Itt bemutatjuk képen a gilăui gazdakör vetőgépét. Egy helybeli nagy uradalomból vették meg 4500 lej kedvezményes áron. Az idén tavasszal a megtakarított magmennyiségen többszörösen behozták az árát.

Az Erdélyi Gazda színvonalát csak az esetben tarthatjuk fenn, ha az amugyis esekély tagdíjat a gazdakörök pontosan fizetik. Ezután is kérjük a gazdakörök tisztelt vezetőségét, hogy sziveskedjenek az esedékes tagdíjat beküldeni.

A Crasna-i gazdakör például a földműves iskolának összeállított gyűjtemény részére 200 lej adományt küldött.

A nyár folyamán szándékunkban van egyes gazdakörök meglátogatása az addigi viszontlátásig is.

Jó munkát!

Egyleti élet

Invitare la Adunare Generală.

Societatea Agrară Ardeleană va ține în ziua de 5 Aprilie 1936, ora 11 a. m., la sediul societății din Cluj, Strada Andrei Mureșanu No. 10,

ADUNAREA GENERALĂ ORDINARĂ,

la care cu onoare îi invităm pe membrii societății, cu notificarea că în caz, dacă adunare generală nu va putea hotărî din lipsa numărului suficient de membrii, se va ține o nouă adunare generală în ziua de 19 Aprilie 1936, Duminecă, la ora 11 a. m., care, conform punctului f) al §. 13, va hotărî asupra punctelor fixate în ordinea de zi a ședinței din 5 Aprilie 1936.

Cluj, 1 Martie 1936.

Președinte:

Dr. gr. Bethlen György s. s.

Director:

Török Bálint s. s.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării de președinte.
2. Darea de seamă asupra activității societății din 1935.
3. Prezentarea operațiunilor financiare încheiate în 1935.
4. Prezentarea bugetului 1936.
5. Alegerea generală a următorilor membrii conducători: 1 preedinte, 2 vicepreședinți, 24 membri în comitetul de dir., 1 casier, 5 cenzori, 5 membri în comitetul de disciplină.
6. Darea de seamă despre parcelarea și vânzarea fondului imobiliar al societății.
7. Darea de seamă despre imobilul nou cumpărat.
8. Eventuale propuneri care se înaintează în scris cu 8 zile înaintea ședinței.

Közgyűlési meghívó.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet 1936. évi április hó 5-én, virágvasárnap, d. e. 11 órakor, Clujon, az egyesület székházában, Str. A. Mureșan 10. sz. alatt rendes közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívjuk, azzal a megjegyzéssel, hogy amennyiben a közgyűlés a tagok kellő számban való megjelenésének hiányában határozatképtelen volna, újabb közgyűlés ápr. hó 19-én, vasárnap d. e. 11 órakor fog tartatni, mely az alapsza-

bályok 13. §-ának f) pontja értelmében a megjelent tagok számára való tekintet nélkül határozni fog az április hó 5-iki ülésre kitűzött tárgyak felett.

Cluj, 1936. március hó 1.

Dr. gr. Bethlen György s. k.,
elnök.

Török Bálint s. k.,
igazgató.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Jelentés az egyesület 1935. évi működéséről.
3. Az 1935. évi zárszámadások előterjesztése.
4. Az 1936. évi költségvetés előterjesztése.
5. Általános tisztújítás. 1 elnök, 2 alelnök, 24 ig.-vál. tag, 1 pénztárnok, 5 számv. biz. tag, 5 fegyelmi biz. tag választása.
6. Jelentés az egyleti telek parcellázásáról és eladásáról.
7. Jelentés új ingatlan vásárlásáról.
8. Eseteges indítványok, melyek a közgyűlés előtt 8 nappal írásban beadandók.

Meghívó.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet f. évi ápr. hó 5-én, virágvasárnap d. e. ½11 órakor Clujon, az E. G. E. A. Mureşan 10. sz. alatti székházának üléstermében rendes ülést tart, amelyre az igazgató választmány tagjait ezúton tisztelettel meghívja.

Cluj, 1936. márc. 16.

az Elnökség.

Tagdíjnyugtázás.

Az E. G. E. titkári hivatalához a következő tagdíjak küldettek be:

2000 lej alapító-díjat fizetett: S. S. Bărcăneşti.

1935. évre 60 lej tagdíjat fizetett: Gazdakör Stancioara, Gazdakör Căpusul mic.

1936. évre 60 lej tagdíjat fizetett: J. B. Cluj, B. K. Săndominic, Gazdakör Turches, K. B. Oravita, Hangya, Gazdakör, I. Zs., B. K. Chibed, A. Gy. Rupea, B. Gy. Biled (400), Gazdakör Căpusul mic, Gazdakör Remete-Cintac, T. V. Boita, B. B. Borsa, A. J. Ghioroc, O. V. Corvinesti (80), Gy. D. I. G. Duca, Gazdakör Suseni, dr. V. F. Jernuţ, A. K., Cs. L., Sz. F., D. M., ifj. D. M.; O. J. Goreni, Hangya Sărmasag, D. B. Acăş, R. K., dr. M. Z. Aiud, ifj. Cs. M. Tăureni, F. A. Ditiău, P. Gy. Cojocna, br. A. P. Turia, F. Gy, Bicalău, Sz. Sz. P., Sz. Sz. Z. Tăureni, Gazdakör Belin.

Keresek megvételre egy százados mérleget használt, de jó állapotban. Címet a kiadóhivatalba kérek.

15 drb. 15 hónapos prima mangalica kan eladó. Cím: Kenderárugyár. Pusta Porgan P. u. Cenad.

Gyümölcsészetben és szőlészetben jártas, nőtlen, irodai munkához is értők, bizonyítvány másolataikat küldjék gr. Degenfeld gazdasága Arduşat, jud. Satu-Mare címre.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgató-választmányának ülése.

Az E. G. E. március hó 16-án tartotta meg ezévi tavaszi igazgató-választmányi ülését dr. gr. *Bethlen* György elnöke alatt. A választmány változatos és gazdag programot tárgyalt le. *Török* Bálint igazgató előterjesztésében tudomásul vette a választmány az erdélyi mezőgazdaság, növénytermelés és állattenyésztés védelme érdekében a kormányhoz intézett felterjesztéseket. Az O. M. P. megküldötte az egyesületnek véleményezésre az új szőlőtörvénytervezetet, amelynek alapján az egylet részletesen kifejtette az erdélyi borvidékek szőlősgazdáinak kívánságait és követeléseit. Észert a borszesz gyártással a regáti direkttermő szőlők termésének értékesítését célozza a javaslat, de nem segít az erdélyi szőlősgazdákon, sőt megtiltja a feltétlen szőlőtalajok nemes fajtákkal való nemcsak telepítését, hanem még pótlását is. A javaslat számos sérelmes intézkedésére mutatott reá az egylet Szőlészeti és Borászati Szakosztálya. Az egylet véleményét eljuttatta az O. M. P. parlamenti csoportjához a sérelmek lehetőség szerint való orvoslása érdekében. Tanulmányt végzett az egyesület az almaexport fellendítése érdekében Gyümölcsészeti Szakosztálya útján. Mintegy 40 községben tartott gazdasági és kulturális előadásokat, ezenkívül egy gazdasági, egy méhészeti, két háziipari, egy varrótanfolyamot rendezett az egyesület és e hó folyamán egy újabb gazdasági tanfolyamot rendez Gheorgheniben. Tudomásul vette a választmány, hogy az egyesület a f. évben is több erdélyi magyar kiscgazda ifjút küld Németországba féléves gazdasági tanulmányuttra, valamint hogy vállalta az O. M. G. E. mezőgazdasági kiállításának romániai képviselőtét, támogatta a magyar gazdasági iskolákat tanszertárai részére küldött felszerelési tárgyak és szakkönyvek adományozásával. Adományokat folyósított az egyesület több falusi gazdakör kultúrháza javára. A Növénytermelési és Értékesítő Szakosztály jelentése rendjén a februári vetőmagkiállítás és vásár szép erkölcsi és anyagi sikeréről szóló beszámolót vette tudomásul a választmány, majd a közgyűlés tárgyainak előkészítése után elhatározta, hogy az évi jelentést és zárszámadásokat az egyesületi telek parcellázásáról és részben való eladásáról szóló jelentést az április hó 5-re, virágvasárnapjára összehívott közgyűlés elé terjeszti. A tagmozgalomról szóló jelentés kapcsán a választmány 36 új tagot vett fel az E. G. E. tagjai sorába. Több keblí ügy megtárgyalása után az ülés az elnök éltetésével véget ért. Az E. G. E. f. évi közgyűlésén a mandátumok lejártán általános tisztújítást kell tartson. Az igazgató-választmány tagjai az ig.-választmány ülése után bizalmas megbeszélést tartottak a tisztújítás kérdésében és az elnöki tisztség vállal-

lására egyhangu bizalommal és lelkesedéssel az eddigi elnök és alelnök urakat kérték fel. Az értekezlet sajnálkozással vette tudomásul dr. gr. Bethlen György elnök és dr. gr. Bethlen László alelnök azon elhatározását, hogy nagymérvű másirányú és minden idejüket lekötő közérdekű elfoglaltságuk miatt újabb jelölések esetén a tisztséget nem vállalják. Miután az értekezlet ismételt kérése és ragaszkodása dacára is az elnök és alelnök elhatározása megmásítható nem volt, tüzetes megbeszélés után dr. gr. Bethlen György lelépő elnök ajánlata folytán, vele közös egyetértésben az értekezlet abban állapodott meg, hogy az elnöki tisztségre dr. Szász Pál volt orsz. képviselő, földbirtokost, a két alelnöki tisztségre pedig Szász Ferenc cämärasai tisztartót és gr. Teleki Béla földbirtokost jelöli. Az E. G. E. közgyűlése április hó 5-én, virágvasárnapján lesz.

Kik küldtek be gazdacimeket az Erdélyi Gazdához csatolt levelezőlapokon az E. G. E.-hez? Az E. G. E. visszacímzett és előnyomatott levelezőlapokat küldött minden T. Tagtársunknak az Erdélyi Gazdához, mellékelten azzal a kéressel, hogy szíveskedjenek a lev.-lapot gazdacimokkal kitöltve visszazármatatni. Ezideig az alábbi T. Tagtársaink küldték be a kitöltött lev.-lapokat: Svaiczer Béla Medieşu'-Aurit, Adám Antal Zagon, dr. Konopi Kálmán Odvoş, Miklós Gergely Ciucsângeorgiu, Garda János Gegeş, Luczky Ferenc Ocnaşugatag, Boroczy Duci Cenadul-Mare, Kósa Imre Câmpulung, Adorján Sándor Ghenciu, Knoblanck Miksa Oraviţa, dr. Nagy Sándor Arded, Paull Kamil Gherla, Fülöp Ákos Ditrău, Szász Ferenc Cämäraş. T. Tagtársaink szíves fáradságáért hálás köszönetet mondunk és kérjük a többi T. Tagtársainkat is, hogy szíveskedjenek mielőbb lehetőleg minél több új gazdacim közlésével beküldeni a levelezőlapokat.

Saját tenyésztésű veteménymagvak, virágmagvak, újdonságok, továbbá rózsák, díszeserjék, évelők, felfutók kaphatók. Portómentes szállítás, árjegyzék díjtalan. **Gáspár kertgazdaság. Hoghiz, jud, Târnavä-Mare.**

Sárgacsövü paszulymag

gyalog és karós — Javitott

Székely tengeri, uborkamag

félhosszu — Használt

**gazdasági és műmalmi gépek,
órlási eperpalántok** eladó

Gróf Teleki Arvédnél

Cluj, Regele Carol 118.

Burgonya vetőgumó mennyiségek.

Sor- és növénytársaság centiméter	A vetőgumó átlagsúlya						
	40 g	50 g	60 g	7 g	80 g	90 g	100 g
	egy kat. holdra szükséges vetőgumó n étermázsa						
50×30	15'3	19'2	23'0	26'9	30'7	34'5	38'4
50×40	11'5	14'4	17'3	20'1	23'0	25'9	28'8
50×50	9'2	11'5	13'8	16'1	18'4	20'7	23'0
60×30	12'8	16'0	19'2	22'4	25'6	28'8	32'0
60×40	9'6	12'0	14'4	16'8	19'2	21'6	24'0
60×50	7'7	9'6	11'5	13'4	15'3	17'3	19'2
60×60	6'4	8'0	9'6	11'2	12'8	14'4	16'0

Törvények, rendeletek

Rovatvezető: Dr. Schilling Dezső.

Uj agrárreform készül.

A földmivvelésügyi miniszterium most készült el egy új törvénytervezettel. A készülő törvénynek az a célja, hogy meggyorsítsa a kisajátításokkal kapcsolatban még elintézetlen agrárpereket, *de a valóságban a javaslat új agrárreformot készít elő* azokra a birtokokra, amelyek eddig részben, vagy egészben mentesültek a kisajátítás alól. A tervezet nagyobbik fele csakugyan perrendtartási módosításokat tartalmaz, de az ötödik szakasz kereken bejelenti a következőket:

„Azok a földbirtokosok, akiknek az előző agrártörvények értelmében kisajátítás alá kellett volna esniök, de a kisajátítási eljárást velük szemben nem alkalmazták, akár részben, akár egészben, kisajátítási eljárás alá fognak esni. Az illetékes bíróságokat a földmivvelésügyi minisztérium jogosult erre felhívni, az agrárreform igazgatósága után.“

Ez a szakasz, amely eredeti megszövegezésében nagyon sokféle értelmezésre nyújt alkalmat, a készülő törvényjavaslat indokolása szerint azt a célt szolgálja, hogy véget vessen minden nézeteltérésnek a földbirtokosok és a falubeli lakosság között és egyuttal a szociális igazságnak is akar eleget tenni.

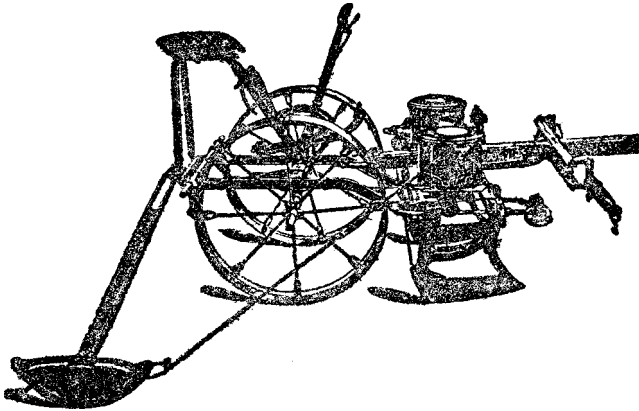
Az 1932. novemberében megszavazott törvény megszüntette a külön agrárbíróóságokat, amelyek hatásköre a rendes bíróságokra szállott.

Az új javaslat, amely meghagyja ugyan az agrárpereket a rendes polgári bíróságok hatáskörében, szóbeli tárgyalások tartása mellett, de minden kisajátítási és birtokbahelyezési fellebbezést egyedül a bucaresti tábla elé utal, ahol két külön tanácsot fognak alakítani erre a célra. Vagyis a többi 11 tábla megszűnik, mint fellebbezési fórum az agrárperekben.

Kisebb szakközlemények

Rovatvezető: Bodor Kálmán.

A kukorica négyzetbe való vetéséhez Amerikában külön erre a célra készített vetőgépet használnak. A bevetendő területen kihuznak hosszába egy drótot, amin a fészkeknek megfelelő távolságon egy-egy csomó van. A drótot befűzik

Amerikai kétsoros négyzetes kukoricavetőgép.

a képen jobb oldalt látható karba. Mikor a kar a dróton lévő boghoz ér, megrándítódik és az ülés előtt lévő két mag-szekrényből 3—4 szem mag hull a csoroszlyákba. A gép egyszerre két sort vet és három emberre van szükség. Egyik a gépről a lovakat hajtja, a másik kettő a láncot viszi tovább a föld két végén. Ezt a gépet nálunk is sikeresen próbálták ki.

A marhák felfúvódásánál igen jó szolgálatot tehet a szalamiák szesz. A nagymarha részére egy fél liter vízbe 15 gramm szalamiák szeszt vegyítünk és ezt adjuk be a felfúvódott állatnak. A salamiákos oldat fertőtleníti a gyomorban erjedő takarmányt és ez által megállítja a gázképződést. Ha eredménytelen lenne, 25 perc múlva megismételhetjük a beadást. Célszerű az oldatot sörös üvegből beadni, mert az jó erős. Az oldatot nem szabad higitva tartani. A fenti szer hatása gyors és biztos.

Hogyan használhatjuk ki a ló erejét a leggazdaságosabban?
Ha egy ló munkateljesítményét 100 százalékknak vesszük fel egyesben dolgozva, akkor a befogott lovak számának növelésével egy-egy ló csak a következő százalékát végzi annak, amit egyesben végezne.

Lovak száma:	1	2	3	4	5	6	7	8
Százalék:	100	98	87	80	73	67	55	49

Ebből megállapítható, hogy a leggazdaságosabb lovaknak egyesben, vagy kettősben való használata.

Gyümölcsfák permellészüksége.

PERMETEZÉS IDEJE ÉS MILYENSÉGE	1-2	3-4	5-6	7	8	9-10	11-15	16-20	21-25	26-30	31-40	41-50	51-60
	éves alma- és körtefák és hasonló nagyságú egyéb gyümölcsfák permellészüksége literekben												
Téli permetezés karbolineummal, bordói lével vagy mészkénlével	0.2	1.0	2.0	3.5	4.5	6.0	8.0	10.0	13.0	15.0	16.0	17.0	25.0
Loocszerűen	0.5	2.0	4.0	5.0	7.0	9.0	12.0	15.0	18.0	20.0	22.0	25.0	
Tavaszi permetezés bordói lével, mészkénlével vagy arzénes szerekekkel, illetve ezek keverékével	0.2	0.6	1.2	2.5	3.0	3.5	5.0	6.0	8.0	9.0	10.0	11.0	13.0
Kódszerűen	0.3	1.2	2.5	3.0	4.5	5.5	7.0	9.0	10.0	11.0	12.0	13.0	
Nyári permetezés bordói lével, mészkénlével vagy arzénes szerekekkel, illetőleg ezek keverékével	0.3	1.0	1.5	3.0	3.5	4.5	6.0	7.5	9.5	11.0	12.0	13.5	
Kódszerűen	0.5	1.5	3.0	3.5	5.5	6.5	8.5	11.0	12.0	13.5	14.5	16.0	

Bórmégek: Quassiaforgácsfüzet, nyers nikotinoldat, petróleum emulzió. Jól megáztatva a kártevőket a kártevők elterjedéséhez képest változó mennyiségben.

Kérjük T. Olvasóinkat, hogy a fentti kimutatást őrizzék meg, mert a permetező anyagok összeállításánál nagy hasznát vehetik és feleslegessé tesznek ezzel sok levelezést.

V e g y e s

Capunk mai száma két héttel korábban jelenik meg, hogy az a közgyűlés előtt kellő időben jusson minden tagtársunk kezébe.

Megkezdték a fertőző betegségekben elhullott állatok kártérítésének kifizetését. Köztudomású, hogy a fertőző betegségben így pld. lépfenében elhullott állatokért az állam kártérítési díjat fizet a gazdáknak. Ezeket a törvényben előirt kártalanítási összegeket már 4—5 év óta nem fizette az állam. Most, mint az Erdélyi Gazdasági Egylet értesült, második kibocsájtású 3%-os kamatozású állami kölesönkötvényekkel megkezdték a kifizetéseket. Ezek a kötvények névértéküknek kb. 20—25%-áért értékesíthetők. Miután a kiscgazdák a kötvények szövegét, és annak kezelési módját nem ismerik, de a csekély összegű kamatok kifizetéséért nem tudnak a városba bejárni, szívesen eladják a kötvényt. Így azonban a szenvedett kárnak mindössze egy igen csekély töredékét kapják kézhez.

A mures megyei földműves szövetség legutóbbi gyümölcskeresztési tanfolyamát március 1—8. közötti időben tartotta meg. Igen öröndetes jelenség, hogy ezen a tanfolyamon a földművelőkön kívül tizenöt iparos és tizenegy értelmiségi is résztvett. A tanfolyamot Tövissy Géza, Tövissy Ödön, Gálfalvy János és Seres Albert közreműködésével rendezte a szövetség. Előadója Anghi Balázs volt. A közeljövőben szőlészeti és méhészeti tanfolyamot is fog rendezni a szövetség Bandon.

Borkiállítás Mediaşon. A küküllőmenti bortermelők f. hó 14-i kezdettel borkiállítást rendeztek Mediaşon. Minden bortermelő 30 literes kis hordóban mutatta be a múlt évi bortermését. A hordókon pontosan fel volt tüntetve a fajta, származási hely, és a szeszfok Maligand fokokban.

Vetőmagbeszerzési segílyt kaptak az Alba és Szamos megyei mezőgazdasági kamarák. Azon a címen, hogy ezekben a megyékben a szárazság miatt inségben szenvednek a gazdák. Az E. G. E. felhívja az érdekelt gazdaközönség figyelmét, hogy vetőmag beszerzéseknél segíly iránti kéréseikkel forduljanak az illetékes mezőgazdasági kamarákhoz. Az E. G. E. vetőmagkiállításán bemutatott magvakból az egyesület mintákat küldött a kamaráknak, amelyeknek képviselői egyébként személyesen is megtekintették a kiállítást és közvetlenül is több vetőmag beszerzési forrást feljegyeztek.

A budapesti mezőgazdasági kiállításon vásárolt tenyészállatok külön engedély nélkül hozhatók be és a határig ingyen szállíttatja azokat a kiállítási rendezőség. Akkora előzékenységet egy állam sem képes tanusítani a gazdákkal szemben mint Magyarország. Mint a fentiekből is látható. Illetékes helyeken eljárta, hogy minden külföldi államba a gazdáknak nehézségeket okozó hivatalos

formaságok mellőzésével szabadon lehessen bevinni a márc. 20—25-i budapesti tenyészállatvásáron beszerzett állatokat, sőt a deviza nehézségeket is áthidalta a kiállítás rendezősege oly módon, hogy a Romániában megjelölt bankokba befizetett összegek Budapesten minden nehézség és formaság nélkül tenyészállatbeszerzési célokra felvehetők legyenek. A kiállításra már márc. 15-től 50%-os kedvezményvel lehet Budapestre utazni. Utazási igazolványok kaphatók a menetjegy irodákban. Felvilágosításokat készséggel nyújt az E. G. E. (Cluj, Muresan u. 10.).

Sietni kell a gyümölcsösökben a téli permetezésekkel. Az Erdélyi Gazdasági Egylet Gyümölcészeti Szakosztálya felhívja az érdekelt gyümölcstermelő gazdaközönseget, hogy a téli permetezést most már igyekezzenek haladék nélkül elvégezni, mert a február végén váratlanul beállott nagy meleg meglepetéseket hozhat és a fák esetleg korán kihajthatnak, ha a meleg állandósul. Sorrend szerint előbb a bordói lével és Amonillel kell permetezni, mint gombaölő szerekkel és csak azután pár nappal a gyümölcsfa karbolineummal, a közismert Neodendrinnel a rovar kártevők ellen. A sorrend azért fontos, mert a karbolineum olajos keverék, mely elzárná a réz és kén tartalmú szereket a kártevőktől és hiába való volna a költség és a munka. Bővebb felvilágosítást egyébként készséggel nyújt az E. G. E. (Cluj, Str. A. Murean u. 10.), póstabélyeg ellenében.

A szövetkezetek kedvezményes áron kapják a rézgálicot. A földművelésügyi miniszterum és a rézgálicgyárak között folyó tárgyalások eredményre vezettek és ennek értelmében olyan megállapodás jött létre, amely szerint a belföldi üzemek kilogrammonként forgalmi adóval együtt 17 lej 50 banis áron adnak rézgálicot a Central Cooperativelor és a szőlészeti szindikátusoknak. Ezek a falusi szövetkezetek útján hozzák forgalomba az olesó rézgálicot.

A cukorrépa termelők és a cukorgyárak között folyó tárgyalások alkalmával a cukorrépa termelők a cukorrépa vételi árának 5700 lejről 6700 lejre való felemelését kérték. Azonban a cukorgyárak csak a múlt évi 5700 lejes árat hajlandók adni.

Ingyenes méhészeti tanfolyamok Erdélyben, az 1936. év tavaszán. Az Erdélyrészi Méhész Egyesület az 1936. év tavaszán ingyenes méhészeti tanfolyamokat rendez. A tanfolyamokon részt vehetnek férfiak, nők, fiúk és leányok egyaránt. A tanfolyam ingyenes, csupán a beiratásért fizetendő 100 lei személyenként. A tanfolyamok elméleti és gyakorlati előadásai naponta d. u. tartatnak a hallgatók által közösen megállapítandó legalkalmasabb órákban. A hallgatók a tanfolyam látogatásáról bizonyítványt kapnak. A tanfolyamok csak megfelelő számú jelentkező esetén tartatnak meg. Jelentkezni lehet az E. M. E.-nél, Str. A. Muresan u. 10. a tanfolyam megnyitása előtt 8 nappal, vagy az alább megjelölt címeznél. A tanfolyamok helyét és idejét alább közöljük: R e g h i n (Mures vmegyeye): április hó 10—19. napjain, jelentkezni lehet helyi birtokosnál. Cluj on. május 25—június 4. napjain. V ä l e n i b e n (Cluj vmegyeye): április hó 6—11., jelentkezni lehet a helyi Balogh Jenő ref. tanítónál. R i m e t e a n (Turda vmegyeye): április 27—május 6. áig. Jelent-

kezni lehet Bencédi Domokos helyi unitárius lelkésznel Uioaran (Alba megye): június hó folyamán.

A turdai Missio-Társulat fehérnemű varró- és szabászati tanfolyamot rendez április hó 15-től június 15-ig, amelyen a fehérnemű varrást és szabást tanítják. Jelenleg szövótanfolyamot tart, amely húsvét előtt befejeződik. A Missio-Társulat háztartási tanfolyama január 1-től kezdődött és különböző csoportokból állott. Ennek a két hónapos fehérnemű, varró és szabászati tanfolyamnak a tandíja mindössze 500 lei. A Missio-Társulat az arra igényt tartók számára szállást, és teljes ellátást is nyújt a két hónapra 2200 lei ellenében. Jelentkezni lehet április hó 30-ig: Missiós-Telep, Turda, Posta-Restante.

Piaci árak

Állatárak Clujon

Kocsiló	6500—8500	Sertés rüdeg ...	900—1700
Könnyű igásló	7500—10000	Sertés kövér ...	3200—3800
Nehéz igásló .	7500—12000	Malac	220—310
Ökör	5000—7000	Juh	300—500
Tehén	2500—7500	Báránybány ...	100—150
Bika	8500—14000	Pulyka	80—120
Bivaly	2600—4800		

Tőzsdei árak. Cluji tőzsdei árak: búza 410—420, árpa 270, zab 315, kukorica 250, fehér bab 420, préseletlen széna 100—115 Lei 100 kg.-ként.

Szerezzen minden tag egy új tagot az E. G. E.-nek!

Eladó: **Örvös fácán tojás**
az előjegyzés sorrendjében, darabja **15 Lei**
Tenyész fácán
3 × 1, törzsenként **600 Lei**

Az árak csomagolással ab feladó állomás ériendők. 50% előre a megrendelésnél, 50% utánvétellel.

P. Kováts Géza fajbaromfi-telepe Jerbuş-Reghin, jud. Mureş.

Ugyanott 100 tojásos **keltető gép**, díjazott, darabja 1500 L.

kezni lehet Bencédi Domokos helyi unitárius lelkésznel Uioaran (Alba megye): június hó folyamán.

A turdai Missio-Társulat fehérnemű varró- és szabászati tanfolyamot rendez április hó 15-től június 15-ig, amelyen a fehérnemű varrást és szabást tanítják. Jelenleg szövótanfolyamot tart, amely hűsvét előtt befejeződik. A Missio-Társulat háztartási tanfolyama január 1-től kezdődött és különböző csoportokból állott. Ennek a két hónapos fehérnemű, varró és szabászati tanfolyamnak a tandíja mindössze 500 lei. A Missio-Társulat az arra igényttartók számára szállást, és teljes ellátást is nyújt a két hónapra 2200 lei ellenében. Jelentkezni lehet április hó 30-ig: Missió-Telep, Turda, Posta-Restante.

Piaci árak

Állatárak Clujon

Kocsiló	6500—8500	Sertés rüdeg ...	900—1700
Könnyű igásló	7500—10000	Sertés kövér ...	3200—3800
Nehéz igásló .	7500—12000	Malac	220—310
Ökör	5000—7000	Juh	300—500
Tehén	2500—7500	Báránybarány Cluj	100—150
Bika	8500—14000	Pulyka	80—120
Bivaly	2600—4800		

Tőzsdei árak. Cluji tőzsdei árak: búza 410—420, árpa 270, zab 315, kukorica 250, fehér bab 420, préseletlen széna 100—115 Lei 100 kg.-ként.

Szerezzen minden fag egy új tagot az E. G. E.-nek!

Eladó: **Örvös fácán tojás**
az előjegyzés sorrendjében, darabja **15 Lei**
Tenyész fácán
3 × 1, törzsenként **600 Lei**

Az árak csomagolással ab feladó állomás ériendők. 50% előre a megrendelésnél, 50% utánvétellel.

P. Kováts Géza fajbaromfi-telepe Jerbuş-Reghin, jud. Mureş.

Ugyanott 100 tojásos **keltető gép**, díjazott, darabja 1500 L.

Mezőgazdasági gépek, eszközök
és anyagok nagybaní lerakata.

Talajmivelő, vető, cséplő,
megtisztító, burgonyakisze-
dő stb. gépek nagy raktára

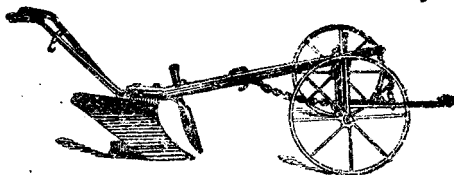
Minden típusu, eredeti

SACK ÉKÉK

és azok szerelvényei

Az eredeti Sack eszkö-
zök fő ismertetőjelei:

**Gondos gyártás
és nagyértékű
anyagminőség!**

Csak eredeti Rud. Sack alkatrészeket vásároljon, mert az alkatrész
értékét egyedül az anyag minősége és pontos kivitele szabja meg.

Lerakat:

KLUSCH JÁNOS, CLUJ

Str. Masaryk No. 21. — Telefon 512.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

POHL BÉLA műszaki tanácsos

mérnöki irodája

Cluj, Str. Iuliu Maniu 6. II.

Elvállalja épületek tervezését, kivitelét vagy azok ellenőrzését, leszámolását. Mező-
gazdasági területek és nedves épületek alagsóvezetési, lecsapolását, öntözését, patak
és folyamszabályozási, partbiztosítási, árvédelmi, forrás foglalási, vízvezetéki, gyári
szennyvíz tisztítási, telekfelmérési, parcellázási munkálatok végrehajtását. — Vizi
erőtelepek, turbinák, duzzasztó gátak tervezését és beépítését.

Tanáccsal szolgál és képviselőket vállal a vízjogi törvénnyel kapcsolatos engedélyezési
és vízrendőri ügyekben.

Fajtiszta, fajazonos, szavatolt csiraképességű

**eredeti
erfurti,
hollandiai
és dániai**

**Főzelék
Zöldség
Virág
Fű és
nemesített
takarmány
és répa**

MAGVAK

„ERFURTH” Salamon és Stefan

magtermelés és magkereskedés

Cluj, Piața Mihai Viteazul 38. sz.

Legkisebb rendelést is azonnal postázunk. — Árjegyzék ingyen.

Biztosítsuk jövő évi gyümölcstermésünket!

A SIKER TITKA!

I-III

**Mély ádsás!
Bú trágdyáds!**

**Szakszereti melszés!
Heyles fatakarhids!**

**Idejében, megfelelő, meg-
bizgató növényvédelmi
szerekkel való permezés**

Lombhullás után permezésünk

5%0-os Neodendrinnel

20% Bordoí lé és Amoní keverékekkel,

a fák törzsére helyezünk **Sofor enygyúrtul,**
a fák törzsén a vértelves lóllokat kenjük be

Pomrín vértelü-kátránnyal

és akkor mindent megelünk a fán teljes állati és növényi kártevők kirtása érde-
kében. — A fenti szereket készíti:

Moskovits Ipartelepék Rt. Oradea.

Képviseletek: Arad: Hanyga Kázmér és szava vidéki fiókja, Winkler János utód, Marx & Co. Bonyo: Barzenländer-Landw. Verkaufshalle, str. M. V. Sas-
Ciuř: Blasiu Șandor Utódok, Dr. Mórácz Béla, Dej: Szagstó Sámuel, Carei: Sztro-
har László, Mánly Ferenc, Walsz Lajos, Irgánd: Frenkel Ignác és Fia, Sztro-
Mezőgazdák Kl. Sighet: Kezner Izidor és Fia, Buzarnre: Haraeek Vilmos Új-
és Neumann és Markovits, Sétrei: Magkovits László, Somocuta: Boeseek Vilmos
és Fia, Zalat: Gazdasági Egylet és Eder Géza, Sirmleul-Silbanlei: Millizer Ferenc,
Engel Sámuel, Sel. rta: Cuthmann Miklós, Kóth Armin, Sipos Imre, Arad: Mező-
gazdák Kereskedelmi R. Tirtogaru: Gea-Krayer Rt., Mezőgazdák Ker. Rt. Fókja,
Lug J: Ignaciu Silcinszsky, Deor: Coop. Regională Hunedoara, Alba-ulai: I. B.
Miselebacher sen. Rt. Orăștie: M. Brechner, Odorhei: Zolt János, Sf. Albort, Sighet:
Dr. Barabás és Sipos, Hanyga tranzitó raklár. Tg. Săuceșc: Bene Albert, Sighet:
gortu: I. B. Misselebacher sen. A-G., Medias: Johann Schmidt, Fried. Oberth,
Wilh. Oberth, Huedin: Mátyas János, Torda: Gopomán János, Târgu-Mureș:
Harmath Békáné, Gherla: Zabuňk János.